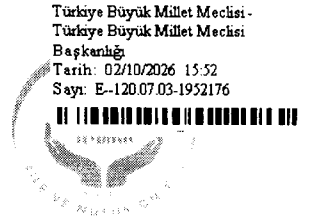

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23314448

Konu : Soru Önergeleri (7/45436-7/47169)

7/45436 GK 174

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/47169

İlgi : a) 16.06.2026 tarihli ve 1875779 sayılı yazınız.
b) 03.08.2026 tarihli ve 1907461 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Muş Milletvekili Sayın Sümeyye BOZ ÇAKI tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/45436 ve 7/47169 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

1 - 7/45436 Cevap Metni (5 Sayfa)

2 - 7/47169 Cevap Metni (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 550D2467-0B2A-4CF8-A04C-B93842755F50

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

Muş Milletvekili Sayın Sümeyye BOZ ÇAKI'ya Ait 7/45436 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetle mücadelede “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı ve çok yönlü biçimde devam etmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şu şekildedir:

- 2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile devam eden yıllarda ilgili ikincil mevzuatın yürürlüğe girmesi ve Türk Ceza Kanunu'nda kadına yönelik şiddet eylemlerinin daha etkin cezalandırılmasına yönelik yapılan değişikliklerle yasal altyapı güçlendirilmiştir.
- Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarına yol haritası niteliğindeki politika belgeleri, ilgili tüm tarafların katkı ve katılımlarıyla düzenli olarak hazırlanıp uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana 4 ulusal eylem planı uygulanmıştır. 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı uygulama süresinin sona erecek olması nedeniyle, 2026-2030 dönemini kapsayacak Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele V. Ulusal Eylem Planı hazırlık çalışmaları Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda yürütülmüştür.
- Yeni eylem planı, geçmiş dönem uygulama deneyimlerinden elde edilen kazanımlar doğrultusunda; bilimsel temele dayalı, yenilikçi, katılımcı ve sürdürülebilir bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Doküman analizleri (diğer ülkelerin politika belgeleri, raporlar, araştırmalar vb.), stratejik paydaş ve personel anketleri, odak grup görüşmeleri, 7 bölgede istişare toplantıları, ihtisas komisyonları ile çok aşamalı kapsamlı bir hazırlık süreci yürütülmüştür.
- V. Ulusal Eylem Planı, önceki planlardan yapısal olarak farklılaşan “*Eksen Bazlı Kesişimsel Model*” üzerine inşa edilmiştir. Temel politika alanlarını oluşturan dikey eksenler ve kesişimsel politika alanlarını oluşturan yatay eksenlerle *kadına yönelik şiddetin çok boyutlu yapısı etkileşimli ve kesişimsel bir anlayışla* ele alınmıştır.
- Eylem Planı kapsamında *5 hedef 15 strateji ve 130 faaliyet* bulunmakta olup *Şiddetsiz Yaşam ve Saygı Kültürü, Etkin Hukuki Koruma ve Adalete Erişim, Risk Odaklı ve Uzmanlaşmış Müdahale, Psikolojik İyi Oluş ve Sosyoekonomik Güçlenme, Davranışsal Dönüşüm ve Toplumsal Katılım* dikey eksenleri; *Bütüncül Politikalar, Dijitalleşme ve Yapay Zekâ, Afet ve Acil Durumlar, Bilimsel Bilgi Ekosistemi, Kültür-Sanat, Spor ve Medya* ise yatay eksenleri oluşturmaktadır.
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede koordinasyon mekanizmalarımız hem ulusal hem de yerel düzeyde tesis edilmiş durumdadır. IV. Ulusal Eylem Planının 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanması amacıyla İl Eylem Planlarının yürürlüğe konması için çalışmalar devam etmektedir.
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede koordinasyon mekanizmaları hem ulusal hem de yerel düzeyde tesis edilmiş durumdadır. Bakanlığımız koordinasyonunda periyodik olarak her yıl bir defa toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu bu alandaki mevcut uygulamaların değerlendirilmesi, sorunların tespiti, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik kurumlar arası iş birliği ve eş güdümün artırılması görevlerini yürütmektedir. Kurul bugüne kadar 19 toplantı gerçekleştirmiştir.

- Yerel düzeyde ise 81 il düzeyinde Vali veya Vali Yardımcısı başkanlığında toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonları ile il düzeyinde yapılan çalışmalar ve il eylem planlarının izleme ve değerlendirmesi yılda en az 6 ayda bir gerçekleştirilmektedir.
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik olarak destek ve izleme hizmetlerinin verildiği merkezlerdir. Hâlihazırda 81 ilimizde 87 ŞÖNİM hizmet vermektedir.
- ŞÖNİM’lerde sunulan hizmetlerin temelini, kadına yönelik şiddet mağdurlarının psikososyal iyilik hâlinin güçlendirilmesine yönelik rehberlik ve danışmanlık çalışmaları oluşturmaktadır. Bu kapsamda mağdurlarla mesleki görüşmeler yapılarak vaka formülasyonu ve müdahale planları hazırlanmakta, plan doğrultusunda gerekli mesleki çalışmalar yürütülmektedir. Ayrıca, şiddet mağduru kadınların ve beraberindeki çocukların ekonomik olarak güçlendirilmesi amacıyla maddi destek sağlanmakta ve istihdama katılımlarını destekleyici çalışmalar yürütülmektedir. Hizmetlerin etkinliğini artırmak amacıyla personelin kapasitesi temel ve ileri düzey eğitimlerle güçlendirilmekte; ayrıca psikososyal destek hizmetlerinin model temelli, standart, izlenebilir ve bilimsel kanıta dayalı biçimde sunulmasına yönelik Ar-Ge çalışmaları sürdürülmektedir. Bu çalışmalarla hizmet sunumunun bütüncül, sistematik ve mağdurun özel ihtiyaçlarına duyarlı şekilde yapılandırılması hedeflenmektedir.
- Şiddete uğrayan kadınların şiddetten korunması, psikososyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri kadın konukevleri 81 ilimizde hizmetlerini sürdürmekte olup Bakanlığımıza bağlı 112 olmak üzere ülke genelinde 151 kadın konukevi bulunmaktadır.
- Ülke genelinde Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinin 2025 yılı doluluk oranı %70-75 olarak gerçekleşmiştir. Daha etkin ve verimli hizmet sunumunun sağlanması amacıyla illerde bulunan kadın konukevlerinin yoğunlukları dikkate alınarak, ihtiyaç duyulması halinde sunulan hizmetlerin niteliğini arttırabilmek amacıyla kadın konukevi sayısının arttırılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda; Türkiye’de depremde etkilenen ve deprem sonrası yoğun olarak göç alan illerde şiddet riski altında olan kadınlar ve kız çocuklarına yönelik nitelikli önleme, koruma ve güçlendirme hizmetlerine erişimi artırmak amacıyla “Türkiye’de Depremde Etkilenen Kadınlara ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddetle Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi Projesi” yürütülmektedir. Proje kapsamında Adıyaman, Hatay, İstanbul ve Kocaeli olmak üzere 4 ilde toplam 4 kadın konukevinin inşa edilmesi planlanmaktadır. Bununla birlikte Cumhurbaşkanlığı 2024-2026 Yılı Yatırım Programı ile 2025-2027 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programında da kadın konukevi inşaat projeleri yer almaktadır.
- Hizmetlerin daha ulaşılabilir kılınması amacıyla Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuştur. Hâlihazırda 451 Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası ilçe bazında hizmet sunmaktadır.
- Bu mekanizmaların yanı sıra İçişleri ve Adalet Bakanlıkları bünyesinde ihtisas kuruluş ve birimlerle hizmetler sürdürülmektedir. Bu alanda Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığına bağlı uzman kolluk birimleri, Adalet Bakanlığına bağlı Adli Destek

ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri ile eş güdüm ve koordinasyon içerisinde kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmaları devam etmektedir.

- Şiddet mağdurlarına daha hızlı ulaşılarak müdahalenin etkinliğini artırmak amacıyla paydaş kurumlar ile elektronik veri tabanları arasında entegrasyon sağlanmıştır. Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan veri entegrasyon çalışmaları ile 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan tedbir kararı verileri ve kolluğa yapılan başvurular anlık olarak Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemine düşmekte, böylelikle vakaya hızlı ulaşım ve etkin müdahale sağlanmaktadır.
- Bakanlığımız, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı iş birliğinde “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama İşbirliği Protokolü” kapsamında 2015 yılında pilot olarak başlatılan teknik yöntemlerle takip (elektronik kelepçe) uygulaması 2021 yılı itibariyle 81 ilimize yaygınlaştırılmıştır.
- Bakanlığımız bünyesinde hizmet sunan ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattı şiddete uğrayan ya da uğrama riski bulunan bireyler için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı 7 gün 24 saat esasında ücretsiz olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca ihmal, istismar ve şiddet vakaları konusunda alınan ihbarlarda vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek ivedilikle müdahale edilmesi sağlanmaktadır. ALO 183 Hattı’nda şiddet ihbarları için 0 (sıfır) tuşlaması vasıtasıyla önceliklendirme gerçekleştirilmekte olup ayrıca çevrim içi mesajlaşma (Whatsapp ve BİP) platformları üzerinden de hizmet sunmaktadır.
- Bakanlığımız ve İçişleri Bakanlığı iş birliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için iletişim teknolojisinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak mobil telefonlara yönelik Kadın Destek (KADES) Uygulaması hayata geçirilmiştir. Uygulamada yer alan acil yardım butonuna basılması halinde Acil Çağrı Merkezine ihbar düşmekte ve en yakın kolluk biriminin en kısa sürede mağdurun konumuna intikali sağlanmaktadır.
- Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projeleri devam etmektedir. “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024”, “Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi”, “Kadın Konukevleri Hizmetlerinde İhtisaslaşmış Bir Yaklaşım: Güçlenme ve Etkin Destekle Verimli Entegrasyon (GÜVEN) Projesi” ve “Türkiye’de Depremlerden Etkilenen Kadınlara ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi” başlıklı projeler devam etmektedir.
- Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele V. Ulusal Eylem Planı’nın “Şiddetsiz Yaşam ve Saygı Kültürü” eksenini altında yer alan 1.2.1 numaralı faaliyeti kapsamında, “Kadına Yönelik Şiddetsiz Yaşam Modüler Seminer Programı” ile toplumun farklı kesimlerine ulaşılması hedeflenmektedir. Söz konusu Program kapsamında, ilişkisel ve dijital şiddet türleriyle karşılaşma riski yüksek olan üniversite öğrencisi genç kadınlara yönelik olarak hazırlanan eğitim modülü ile genç kadınların duygusal ilişkilerinde, sosyal çevrelerinde ve çevrim içi ortamlarda karşılaşabilecekleri şiddet türlerini ve bu türlerin öncüllerini tanımaları, sağlıklı ilişkiler kurabilmeleri ve şiddete maruz kalmaları halinde başvurabilecekleri mekanizmalar hakkında bilgi sahibi olmaları amaçlanmaktadır.

- Şiddetin henüz ortaya çıkmadan önüne geçilmesine yönelik birincil önleme faaliyetleri ve bu bağlamda toplumun tüm kesimlerine yönelik farkındalık çalışmaları Bakanlığımız çalışmalarında önemli bir yere sahiptir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık ve duyarlılığın artırılması amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personele ve toplumun farklı kesimlerine yönelik eğitim ve seminerler gerçekleştirilmektedir. 2007 yılından itibaren başlatılan eğitim-seminer faaliyetleri ile bugüne kadar yaklaşık 6,9 milyon kişiye ulaşılmıştır.
- Ayrıca kültür, sanat ve medyanın dönüştürücü gücünü kullanarak toplumsal farkındalığı geliştirmek amacıyla çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmaların en önemli çıktılarından biri olarak RTÜK ile iş birliğinde “Medyada Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Etik İlkeler” rehberi yayımlanmıştır.

Bakanlığımızca soru önergesinde bahsi geçen ve benzeri vakalara ilişkin taşra teşkilatımızda yer alan ilgili kuruluşlarımız aracılığıyla vakaya dair mesleki değerlendirme yapılarak acil müdahale, barınma, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması yönünde gerekli hizmet modelleri devreye alınmakta, ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliği ve koordinasyon içerisinde gerekli iş ve işlemler gerçekleştirilmekte, izleme ve takip süreçleri yürütülmektedir.

Bursa ilinde Bakanlığımıza bağlı hizmet sunan kadın konukevlerinin toplam kapasitesi 86’dır. Konukevi hizmetinden faydalanmak için başvuruda bulunan kadınlar ivedilikle uygun kadın konukevine yerleştirilmekte olup konukevine yerleştirilemeyen şiddet mağduru kadın ve çocuk bulunmamaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele konusu mevzuat düzenlemeleri ve kamu politikaları detaylı bir şekilde ele alınmakta, koruyucu-önleyici hizmet kapasitesi nicel ve nitel olarak güçlendirilmeye devam etmekte, konuya ilişkin olarak toplumun farklı kesimlerine ulaşarak algı, tutum ve farkındalığın olumlu yönde geliştirilmesi sağlanmakta, politika ve hizmetler veri ve istatistiklerle bilimsel temeller üzerine inşa edilmekte ve tüm bu çalışmalarla Türkiye’nin kadına yönelik şiddetle mücadelesi kararlılıkla sürdürülmektedir.

Öte yandan, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un amacı incelendiğinde; şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru kişilerin korunması ile bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin usul ve esasların düzenlendiği görülmektedir. Söz konusu Kanun ile; dil, din, renk, medeni durum, tabiiyet ve engellilik durumu gibi herhangi bir ayırım gözetilmeksizin kadınların, çocukların ve aile bireylerinin şiddetten korunması amaçlanmıştır.

6284 sayılı Kanun’da “şiddet”; kişinin fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesi ya da acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketler ile buna yönelik tehdit, baskı ya da özgürlüğün keyfi şekilde engellenmesini de içeren; toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik tutum ve davranış olarak tanımlanmıştır. “Kadına yönelik şiddet” ise; kadınlara yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı ayrımcılıkla kadının insan haklarının ihlaline yol açan her türlü tutum ve davranış olarak ifade edilmiştir.

Diğer yandan, 6284 sayılı Kanun ile şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru kişilerin korunması ve

bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla gerekli tedbirlerin alınması görevi Bakanlığımıza verilmiştir. Ayrıca aynı Kanun'un 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında, gerekli görülmesi hâlinde Bakanlığımızın; kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idarî, cezaî ve hukukî her türlü dava ile çekişmesiz yargı işlerine katılabileceği hüküm altına alınmıştır. Davaya katılma, kamu davasının açılmasıyla birlikte mümkün olmakta olup; soruşturmanın gizliliği ilkesi gereği soruşturma aşamasında yalnızca soruşturma sonucunun Bakanlığımıza bildirilmesi talep edilmektedir.

Bu kapsamda, Bakanlığımız tarafından Cumhuriyet başsavcılıklarınca yürütülen soruşturma dosyalarına, 6284 sayılı Kanun kapsamında açılacak kamu davasına katılma hususunun değerlendirilebilmesi amacıyla soruşturma sonucunun Bakanlığımıza tebliğ edilmesi talepli dilekçeler sunulmaktadır. Soruşturma sonucunun tebliği hâlinde; kamu davası açılmış ve iddianame düzenlenmiş ise davaya katılma hususu değerlendirilmekte, kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiş ise anılan karara itiraz edilip edilmeyeceği incelenmektedir.

Soru önergesinde adı geçen mağdur M. G.'e ilişkin olarak Bursa Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturma dosyası kapsamında soruşturma işlemleri hâlen devam etmektedir.

Türkiye'de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin idari kayıt verisi, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. Bu doğrultuda bahse konu bilgilerin ilgili Bakanlıklardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.